

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **S., a. s., C.**, Bratislava, IČO: X., proti žalovaným: **1/ P. V. S., a. s., H., P.**, IČO: X., zast. JUDr. L. K., advokátkou, X., Bratislava, **2/ V. V. S., a. s., K.**, Košice, IČO: X., zast. JUDr. L. S., advokátom, K., Košice, **3/ M.**, Bratislava, zast. JUDr. R. B., advokátkou, Š., P., Bratislava, **o zaplatenie istiny 155 000 000 Sk s prísl.**, na odvolanie žalovaného 3/ proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Cb/2250/1995-524 zo dňa 18. februára 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 2Cb/2250/1995-524 zo dňa 18. februára 2008 v znení opravného uznesenia č. k. 2Cb/2250/1995-534 zo dňa 18. marca 2008 v časti o trovách **m e n í** tak, že žalobca je povinný zaplatiť žalovanému 3/ na účet jeho právnej zástupkyne trovy konania v sume 34 617,87 Eur.

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému 3/ na účet jeho právnej zástupkyne trovy odvolacieho konania v sume 300,80 Eur.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach ako súd prvého stupňa napadnutým uznesením zastavil konanie voči žalovanému 3/ a uložil žalobcovi zaplatiť náhradu trov konania žalovanému 3/ vo výške 521 449 Sk.

Z odôvodnenia vyplýva, že žalobca sa domáhal, aby žalovaný 1/ zaplatil sumu 232 710 182,22 Sk s 33% úrokom od 24. marca 1995 do zaplatenia, titulom pohľadávky z úverovej zmluvy zo dňa 11. septembra 1992. Uznesením zo dňa 4. júna 1997 súd pripustil,

aby do konania na strane žalovaného vstúpil ďalší účastník – Š. Slovenskej republiky, Bratislava. S účinnosťou od 1. januára 2002 Š. Slovenskej republiky zanikol a jeho záväzky prešli na M.. Žalobca, i keď považoval žalobu voči tomuto žalovanému 3/ za dôvodnú, s poukazom na skutočnosť, že by rozhodnutie malo za následok negatívny vplyv na okruh verejných financií, zobral žalobu proti žalovanému 3/ späť a navrhol voči nemu konanie zastaviť. Žalovaný 3/ so späťvzatím žaloby, ako aj so zastavením konania voči nemu súhlasil s podmienkou priznania trov konania. Súd preto konanie zastavil a priznal žalovanému 3/ náhradu trov konania z celkových účelne vynaložených trov vo výške 1 042 890 Sk, ktoré však podľa ust. § 150 O. s. p. z dôvodu hodného osobitného zreteľa krátil o 50 %, a teda priznal celkom 521 449 Sk.

Proti tomuto uzneseniu podala právna zástupkyňa žalovaného 3/ odvolanie v zákonnej lehote podľa ust. § 204 ods. 1 O. s. p. Uviedla, že s priznanou výškou náhrady trov konania tak, ako ju vyčíslil a ustál súd prvého stupňa, nesúhlasí a zotrváva v plnom rozsahu na svojich podaniach zo dňa 13. februára 2008, ako aj zo dňa 15. februára 2008. Nesúhlasí s nepriznaním trov konania, a to právnej služby zo dňa 20. apríla 1999 – vyjadrenie k žalobe, právnej služby zo dňa 24. júna 2003 – vyjadrenie k odvolaniu a rokovanie so žalobcom ako protistranou dňa 4. septembra 2007. Ďalej napáda krátenie trov konania podľa ust. § 150 O. s. p., ktoré, ako tvrdí, v prípade späťvzatia žaloby neobstojí. Preto navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že žalobcovi uloží zaplatiť náhradu trov konania vo výške 2 466 300 Sk. Zároveň si uplatnila aj náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej pomoci celkom vo výške 10 133 Sk.

K podanému odvolaniu žalovaného 3/ sa vyjadril žalobca v tom smere, že žalovaný 3/ svoje faxové podanie nedoplnil v lehote 3 dní originálom, a teda, vzhľadom na to, nie je možné na toto opravné podanie prihliadať. K namietaným úkonom žalovaného 3/ dodal, že plne súhlasí s rozhodnutím súdu, hoci, ako uvádza, nárok právneho zástupcu voči klientovi nespochybňuje. Pokiaľ klient požiadal právneho zástupcu o účasť na rokovaní, patrí mu za tento úkon odmena, no klientovi náhrada tohto úkonu neprislúcha. Záverom žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec podľa ustanovenia § 212 ods.1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p., v medziach, v ktorých sa žalovaný 3/ domáhal preskúmania rozhodnutia, a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné.

Žalobca vzal žalobu späť voči žalovanému 3/ a žiadal konanie voči nemu zastaviť. Súd vyhovel, pričom žalobcovi uložil povinnosť nahradiť trovy konania žalovanému 3/ podľa § 146 ods. 2 O. s. p., prvá veta, avšak pochybil pri stanovení ich výšky.

Podľa ust. § 137 O. s. p., trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, vrátane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c/ O. s. p., žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Podľa ust. § 146 ods. 2 O. s. p., ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Z dôvodu, že žalobca vzal späť žalobu voči žalovanému 3/, súd musel zastaviť konanie voči žalovanému 3/, z čoho žalobcovi vyplýva povinnosť uhradiť účelne vynaložené trovy žalovaného 3/. Tieto si vyčíslil podaním zo dňa 13. februára 2008, ktoré doplnil faxovým podaním zo dňa 15. februára 2008, avšak originál tohto podania došiel na súd až 19. februára 2008, t. j. po rozhodnutí súdu prvého stupňa.

Podľa § 42 ods. 1 O. s. p., podanie možno urobiť písomne, ústne do zápisnice, elektronickými prostriedkami alebo telefaxom. Podanie obsahujúce návrh vo veci samej alebo návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré bolo urobené elektronickými prostriedkami, treba doplniť písomne alebo ústne do zápisnice najneskôr do troch dní; podanie, ktoré bolo podpísané zaručeným elektronickým podpisom, doplniť netreba. Podanie urobené telefaxom treba doplniť najneskôr do troch dní predložením jeho originálu. Na podania, ktoré neboli v tejto lehote doplnené, sa neprihliada.

V zmysle tohto ustanovenia žalovaný 3/ svoje faxové podanie zo dňa 15. 02. 2008 do troch dní originálom nepredložil, preto naň súd nemohol prihliadnuť.

Ako účelne vynaložené trovy konania pred súdom prvého stupňa odvolací súd uznal odmenu za 1 úkon po 234 820 Sk za prevzatie veci, 3 úkony po 267 090– Sk za účasť na pojednávaní v dňoch 17. apríla 2000, 7. marca 2001 a 1. októbra 2001, 1 úkon po 1 370 Sk

za odvolanie proti rozsudku čo do trov konania, režijný paušál 6 x 100 Sk a 1 x 128 Sk, celkom 1 037 460 Sk. K tomu ešte prislúcha náhrada cestovného na pojednávanie v dňoch 17. apríla 2000, 7. marca 2001 a 1. októbra 2001 3 x 1 170 Sk, spolu 3 510 Sk a náhrada za premeškaný čas na uvedené pojednávania 3 x 400 Sk, t. j. celková náhrada trov v konaní pred prvým stupňom činí 1 042 898 Sk. Po prepočítaní kurzovým koeficientom 30,1260 to je 34 617,87 Eur.

Prvostupňový súd podľa ust. § 150 O. s. p. považoval za dôvod hodný osobitného zreteľa priznať náhradu trov konania znížený o 50 %.

Aplikáciu ust. § 150 O. s. p. nemožno oprieť o dôvody, ktoré uviedol súd prvého stupňa. Toto ustanovenie má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti, teda k dosiahnutiu spravodlivosti pre účastníkov konania. Nepriznanie náhrady trov konania celkom alebo sčasti z dôvodov hodných osobitného zreteľa musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam prípadu a nesmie odporovať dobrým mravom. Súd môže postupovať podľa ust. § 150 O. s. p. až potom, čo zistí a posúdi relevantné dôvody pre takýto postup a svoje rozhodnutie musí riadne a presvedčivo odôvodniť.

Pri skúmaní existencie podmienok hodných osobitného zreteľa treba prihliadať v prvom rade na majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery všetkých účastníkov konania a treba vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného.

Súd prvého stupňa za právne úkony zo dňa 20. apríla 1999, zo dňa 24. júna 2003 a zo dňa 4. septembra 2007 nepovažoval za účelne vynaložené trovy, a preto ich náhradu ani nepriznal.

Úkon zo dňa 20. apríla 1999, týkajúci sa žiadosti o odročenie pojednávania, nemá povahu účelne vynaložených trov konania, a preto náhrada trov v tomto smere žalovanému 3/ neprináleží. Takýmito úkonmi by sa neúmerne mohli zvyšovať trovy konania, čo by bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania.

Úkon zo dňa 24. júna 2003 sa týkal žiadosti o prešetrenie včasnosti podania odvolania, neobsahuje žiadne vecné tvrdenia, preto ani nemôže predstavovať účelne uskutočnený právny úkon právnej pomoci nevyhnutý na obranu klienta. Preskúmanie včasnosti podania je zákonnou povinnosťou súdu, preto takéto návrhy nepredstavujú právne úkony účelne vynaložené a neprináleží za ne náhrada trov konania.

Úkon zo dňa 4. septembra 2007, ktorý sa týkal rokovania medzi účastníkmi konania za účelom možností a podmienok ukončenia sporu s cieľom dosiahnutia dohody o znášaní vynaložených trov samotnými účastníkmi. Takéto trovy mimo súdneho zásahu nemôžu byť súdnymi trovami účelne vynaloženými, preto nie je možné ani priznať ich náhradu.

Odvolací súd sa stotožnil so súdom prvého stupňa v tom, že právne úkony zo dňa 20. apríla 1999, zo dňa 24. júna 2003, ako aj zo dňa 4. septembra 2007 nepovažoval za účelne vynaložené trovy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací dospel k záveru, že prvostupňový súd vydal uznesenie, ktoré nebolo v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku ohľadne náhrady trov konania. Nakoľko nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie, preto ho podľa ust. § 220 O. s. p. zmenil tak, ako je uvedené vo výroku.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 v súvislosti s § 224 ods. 1 O. s. p. a úspešnému žalovanému 3/ priznal trovy odvolacieho konania za poskytnutie právnej služby. Vychádzajúc z výpočtového základu 1 042 898 Sk to je za právny úkon – podané odvolanie proti trovám konania, $\frac{1}{2}$ zo 14 850 Sk je potom 7 425 Sk, 1 x paušálna náhrada 190 Sk, + 19 % DPH (1 447 Sk), teda celkom vo výške 9 062 Sk. Po prepočítaní kurzovým koeficientom 30,1260 to je 300,80 Eur (vyhláška č. 655/2004 Z. z.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 30. januára 2009

**JUDr. Alena P r i e c e l o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M.